

RETTENS DOM (Femte Afdeling)
12. maj 1998

Sag T-159/96

Rüdiger Wenk
mod
Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber

»Tjenestemænd – ansættelse – stilling som chef for Kommissionens delegation
– meddelelse om ledig stilling – lovlighed – afslag på ansøgning –
begrundelsespligt – sammenligning af ansøgernes fortjenester – ansættelses-
myndighedens skøn – beskyttelse af den berettigede forventning –
omsorgspligt«

Fuldstændig gengivelse på fransk II - 593

Angående: Påstand om annullation af Kommissionens afgørelse af 2. februar 1996 om ikke at imødekomme sagsøgerens ansøgning til stillingen som chef for Kommissionens delegation i San José.

Udfald: Kommissionen tilpligtes at betale erstatning. I øvrigt frifindelse.

Resumé af dom

Kommissionen bekendtgjorde med henblik på at besætte en stilling i lønklasse A5/A4 som chef for delegationen i Kommissionens delegation i San José (Costa Rica) den 16. november 1995 en meddelelse om ledig stilling KOM/121/95 (stillingsopslag), hvorefter ansøgerne skulle have grundige kendskaber til fællesskabspolitik og Den Europæiske Unions økonomiske og politiske forhold samt dens ydre forbindelse, evne til at lede en afdeling i et socialt og kulturelt forskelligt miljø samt have erfaring i stillingens opgaver.

Kommissionen udnævnte ved afgørelse af 30. januar 1996 K. i den pågældende stilling.

Sagsøgeren, der er tjenestemand ved Kommissionen i lønklasse A4, og som gør tjeneste ved Kommissionens delegation i Venezuela, og som var ansøger til stillingen, blev ved standardformular oplyst om Kommissionens afgørelse om ikke at imødekomme hans ansøgning.

Ved skrivelse af 19. april 1996 anmodede sagsøgeren Kommissionen om at meddele ham de kriterier, den havde anvendt ved besættelsen af den ledige stilling samt hvorledes ansættelsesmyndigheden havde sammenlignet de kvalifikationer, som var taget i betragtning ved besættelsen af stillingen. Da sagsøgeren ikke modtog noget svar, indgav han den 13. maj 1996 en klage i henhold til artikel 90, stk. 2, i vedtægten for tjenestemænd i De Europæiske Fællesskaber (vedtægten). Da sagsøgeren ikke inden for fristen på fire måneder havde modtaget noget svar på klagen, antog han, at klagen var blevet stiltiende afvist den 13. september 1996 og anlagde ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 15. oktober 1996 annullationssøgsmål.

Den 20. november 1996 blev der givet sagsøgeren meddelelse om afvisning af hans klage af 11. september 1996.

Realiteten

Anbringendet om stillingsopslagets ulovlighed

Formålet med meddelelsen om ledig stilling er dels at underrette interesserede så nøjagtigt som muligt om de betingelser, de skal opfylde ved besættelsen af den pågældende stilling, for at bringe dem i stand til at bedømme, om det har noget formål at indgive en ansøgning, og dels at angive de retlige rammer inden for hvilke institutionen vil gennemføre sammenligningen af ansøgenes kvalifikationer (præmis 24).

Henvisning til: Domstolen, 30. oktober 1974, sag 188/73, Grassi mod Rådet, Sml.s. 1099, præmis 40; Domstolen, 7. februar 1990, sag C-343/87, Culin mod Kommissionen, Sml. I, s. 225, præmis 19.

Retten udtalte, at ansættelsesmyndigheden ikke overholder disse retlige rammer, hvis den først giver meddelelse om de særlige betingelser for at kunne udfylde den stilling, der skal besættes, efter offentliggørelsen af meddelelsen om ledig stilling, når den har konstateret, hvilke ansøgninger der er indkommet, eller hvis den i forbindelse med bedømmelsen af ansøgningerne tager hensyn til andre betingelser end dem, der er anført i meddelelsen om ledig stilling. Denne fremgangsmåde ville reelt berøve meddelelsen om ledig stilling den væsentlige rolle, den bør spille i ansættelsesproceduren (præmis 25).

Henvisning til: Retten, 3. marts 1993, sag T-58/91, Booss og Fischer mod Kommissionen, Sml. II, s. 147, præmis 67; Retten, 29. maj 1997, sag T-6/96, Contargyris mod Rådet, Sml. Pers. II, s. 357, præmis 98.

Retten udtalte endvidere, at under hensyn til stillingens særlige karakter, som var at lede Kommissionens delegation i et tredjeland, kunne meddelelsen om den ledige stilling ikke anses for at være så upræcist og ubestemt formuleret, at den havde afskåret ansættelsesmyndigheden fra at foretage en sammenligning af ansøgernes kvalifikationer.

Anbringendet om retsstridig sammenligning af kvalifikationer, af tilsidesættelse af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning og af omsorgspligten

Klagepunktet om manglende sammenligning af kvalifikationerne

Gennemgangen af ansøgningerne til en overflyttelse eller til en forfremmelse skal i henhold til vedtægtens artikel 29, stk. 1, litra a), foretages i overensstemmelse med vedtægtens artikel 45, som udtrykkeligt bestemmer, at der skal foretages en sammenligning af de tjenestemænds fortjenester, der kan komme i betragtning ved forfremmelsen. Pligten til at foretage denne sammenligning er udtryk for såvel princippet om ligebehandling af tjenestemænd som princippet om ansatte tjenestemænds adgang til karriere (præmis 54).

Henvi sning til: Retten, 12. februar 1992, sag T-52/90, Volger mod Parlamentet, Sml. II, s. 121, præmis 24; Retten, 26. oktober 1993, sag T-22/92, Weißenfels mod Parlamentet, Sml. II, s. 1095, præmis 66.

Retten udtalte, at stillet over for en række tilstrækkelige samstemmende indicier til støtte for, at der ikke er foretaget nogen virkelig sammenhængende bedømmelse af ansøgningerne, skal den sagsøgte institution fremlægge bevis, i form af objektive oplysninger, der kan prøves af Retten, for, at den har overholdt garantiene i vedtægtens artikel 45 over for den pågældende tjenestemand, der er forfremmelsesværdig, og at den har foretaget en sådan sammenlignende bedømmelse (præmis 55).

Henvi sning til: Retten, 30. januar 1992, sag T-25/90, Schönherr mod ØSU, Sml. II, s. 63, præmis 25; Retten, 19. september 1996, sag T-386/94, Allo mod Kommissionen, Sml. Pers. II, s. 1161, præmis 39.

Med henblik herpå skal institutionerne efter deres vedtægtsmæssige beføjelser foretage den sammenligning af ansøgernes fortjenester efter den fremgangsmåde eller metode, som de finder mest hensigtsmæssig (præmis 58).

Henvisning til: Allo mod Kommissionen, a.st., præmis 29.

Retten fastslog, at Kommissionen havde godtgjort, at den havde foretaget en sammenligning af de forskellige ansøgers kvalifikationer, idet det var efter en gennemgang først af Det Rådgivende Udnævnelsesudvalg og dernæst af Udvalget for Eksterne Forbindelser, efter forslag af generaldirektøren for Generaldirektoratet Eksterne Forbindelser (Europa og Nye Uafhængige Stater, Udenrigspolitik og Fælles Sikkerhedspolitik, Eksterne Forbindelser GD IA), at sagsøgerens ansøgning ikke var blevet imødekommet, hvorfor klagepunktet om manglende sammenligning af kvalifikationer ikke kunne tages til følge.

Klagepunktet om åbenbar fejlagtig skønsudøvelse

Retten udtalte, at det skøn, ansættelsesmyndigheden har ved udnævnelser, forudsætter en »nøje undersøgelse« af sagsakterne og en »omhyggelig iagttagelse« af de i stillingsopslaget opstillede betingelser, og at den skal se bort fra enhver ansøger, der ikke opfylder disse betingelser. Stillingsopslaget udgør de retlige rammer, ansættelsesmyndigheden selv har opstillet, og som den »nøje skal overholde« (præmis 63).

Henvisning til: Domstolen, 18. marts 1993, sag C-35/92 P, Parlamentet mod Frederiksen, Sml. I, s. 991, præmis 15 og 16; Retten, 19. marts 1997, sag T-21/96, Giannini mod Kommissionen, Sml. Pers. II, s. 211, præmis 19.

Retten udtalte endvidere, at med henblik på at efterprøve, om ansættelsesmyndigheden ikke havde overskredet grænserne for disse retlige rammer og derfor alene havde handlet i tjenestens interesse, jf. artikel 7 i vedtægten, måtte Retten i dette tilfælde for det første fastslå, hvilke kvalifikationer der krævedes efter stillingsopslaget, og derefter undersøge, om den ansøger, ansættelsesmyndigheden havde valgt til den ledige stilling, faktisk opfyldte disse betingelser. Retten kan herved alene efterprøve, om administrationen på baggrund af de forhold, den kan have lagt til grund for vurderingen, kan antages at have holdt sig inden for grænser, som ikke kan anfægtes, og ikke har anvendt sine beføjelser åbenbart fejlagtigt. Retten kan altså ikke sætte sin egen vurdering af disse fortjenester i stedet for ansættelsesmyndighedens (præmis 64).

Henvisning til: Domstolen, 21. april 1983, sag 282/81, Ragusa mod Kommissionen, Sml. s. 1245, præmis 9; Domstolen, 12. februar 1987, sag 233/85, Bonino mod Kommissionen, Sml. s. 739, præmis 5; Parlamentet mod Frederiksen, a.st., præmis 17; Retten, 11. december 1991, sag T-169/89, Frederiksen mod Parlamentet, Sml. II, s. 1403; Schönherr mod ØSU, a.st., præmis 20; Retten, 25. februar 1992, sag T-11/91, Schloh mod Rådet, Sml. II, s. 203, præmis 51; Retten, 9. februar 1994, sag T-82/91, Latham mod Kommissionen, Sml. Pers. II, s. 61, præmis 62; Retten, 6. juni 1996, sag T-262/94, Baiwir mod Kommissionen, Sml. Pers. II, s. 739, præmis 66; Giannini mod Kommissionen, a.st., præmis 20; Retten, 18. december 1997, sag T-142/95, Delvaux mod Kommissionen, Sml. Pers. II, s. 1247, præmis 38.

Retten fandt i henhold til disse principper, at ansættelsesmyndigheden ikke havde udøvet et åbenbart fejlskøn.

Tilsidesættelsen af princippet om beskyttelsen af den berettigede forventning

Retten udtalte, at ved en afgørelse om at besætte en ledig stilling i henhold til vedtægtens artikel 29, stk. 1, litra a), skal ansættelsesmyndigheden overholde kriterierne i vedtægtens artikel 7 og 27 og foretage en sammenligning af fortjenesterne i henhold til vedtægtens artikel 45. Heraf fulgte, at et løfte om forfremmelse, forudsat at det er afgivet, ikke kan skabe en berettiget forventning hos en sagsøger, når løftet er afgivet uden hensyntagen til vedtægtsbestemmelserne (præmis 92).

Henvisning til: Weißenfels mod Parlamentet, a.st., præmis 92.

Tilsidesættelse af omsorgspligten

Retten bemærkede, at administrationens omsorgspligt i forhold til dens ansatte, er udtryk for den balance mellem gensidige rettigheder og pligter, som vedtægten har skabt i forholdet mellem EF-administrationen og de EF-ansatte. Beskyttelsen af tjenestemændenes rettigheder og interesser skal dog altid ske inden for rammerne af de gældende bestemmelser. Et løfte, som tilsidesætter vedtægtsbestemmelserne kan ikke berettige en omsorgspligt, der gør det muligt for tjenestemanden at kræve fordele, som vedtægten ikke gør det muligt at indrømme ham (præmis 99 og 100).

Henvisning til: Retten, 16. marts 1993, forenede sager T-22/89 og T-74/89, Blackman mod Parlamentet, Sml. II, s. 249, præmis 96; Retten, 10. juli 1997, sag T-81/96, Apostolidis m.fl. mod Kommissionen, Sml. Pers. II, s. 607, præmis 90.

Anbringendet om tilsidesættelse af vedtægtens artikel 25, stk. 2

Retten fastslog, at pligten i medfør af artikel 25, stk. 2, til at begrunde enhver bebyrdende afgørelse udgør et vigtigt princip i fællesskabsretten, som kun kan fraviges af tvingende hensyn. Denne pligt har til formål dels at gøre det muligt for Fællesskabernes retsinstanser at udøve deres kontrol med hensyn til afgørelsens lovlighed, dels at give afgørelsens adressat oplysninger, der er tilstrækkelige til at fastslå, hvorvidt afgørelsen er korrekt, og om det har noget formål at anlægge sag ved Retten (præmis 113 og 114).

Henvisning til: Retten, 18. marts 1997, forenede sager T-178/95 og T-179/95, Picciolo og Caló mod Regionsudvalget, Sml. Pers. II, s. 155, præmis 33; Retten, 12. juni 1997, sag T-237/95, Carbajo Ferrero mod Parlamentet, Sml. Pers. II, s. 429, præmis 82.

Retten bemærkede, at selv om ansættelsesmyndigheden ikke har pligt til at begrunde afgørelser om forfremmelser i forhold til ansøgere, som ikke er blevet forfremmet, er den derimod pligtig at begrunde en afvisning af en klage i medfør af vedtægtens artikel 90, stk. 2, indgivet af en ansøger, der ikke er blevet forfremmet, hvilken begrundelse må antages at falde sammen med begrundelsen for den afgørelse, som klagen er rettet imod. Selv om ansættelsesmyndigheden normalt ikke er forpligtet til at besvare en klage, forholder det sig anderledes, når den af klagen omhandlede afgørelse ikke er begrundet. En begrundelse, der foretages efter anlæg af søgsmål, tjener ikke noget formål hverken over for den pågældende eller over for Fællesskabets retsinstanser (præmis 115).

Henvisning til: Grassi mod Rådet, a.st., præmis 13; Domstolen, 27. oktober 1977, sag 121/76, Moli mod Kommissionen, Sml. s. 1971, præmis 12; Picciolo og Caló mod Regionsudvalget, a.st., præmis 34; Volger mod Parlamentet, a.st., præmis 40; Retten, 18. april 1996, sag T-13/95, Kyrpitsis mod ØSU, Sml. Pers. II, s. 503, præmis 74.

Retten udtalte, at Kommissionen, ved ikke at have meddelt sagsøgeren begrundelserne for afslaget på hans ansøgning inden for fire månedersfristen efter sagsøgerens klageindgivelse og heller ikke inden sagsøgerens sagsanlæg, havde tilsidesat vedtægtens artikel 25, stk. 2. Følgelig måtte der i henhold til proportionalitetsprincippet tages hensyn til ikke blot sagsøgerens interesser, der var offer for ulovligheden, men også tredjemands interesser, hvis berettigede forventning kunne tilsidesættes, såfremt annullationspåstandene blev taget til følge (præmis 119, 121, 122 og 123).

Henvisning til: Retten, 23. februar 1994, forenede sager T-18/92 og T-68/92, Coussios mod Kommissionen, Sml. Pers. II, s. 171, præmis 105; Retten, 22. marts 1995, sag T-586/93, Kotzonis mod ØSU, Sml. Pers. II, s. 203, præmis 107; Retten, 19. oktober 1995, sag T-562/93, Obst mod Kommissionen, Sml. Pers. II, s. 737, præmis 81.

Retten udtalte, at den under hensyn til sin fulde prøvelsesret i tvister af økonomisk karakter, og selv om der ikke foreligger udtrykkelig påstand herom, kan tilpligte den sagsøgte institution at betale en godtgørelse for den ikke-økonomiske skade, som dens tjenestegrene har forvoldt. Retten fandt i denne sag, at betalingen af en

godtgørelse udgjorde en erstatning, som var såvel i sagsøgerens som i tjenestens interesse.

Retten udtalte, at der ved vurderingen af den forvoldte skade måtte tages hensyn til, at sagsøgeren var blevet tvunget til at anlægge søgsmål for at blive bekendt med begrundelsen for afslaget på hans ansøgning (præmis 122 og 123).

Henvisning til: Domstolen, 5. juni 1980, sag 24/79, Oberthür mod Kommissionen, Sml. s. 1743, præmis 14.

Konklusion:

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber tilpligtes at betale sagsøgeren 400 ECU i erstatning for tjenesteforsømmelse.

I øvrigt frifindes Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber.